

[Arnth Jensen.]

ningsmagten igen været ude for den skæbnesvangre Fejltagelse, at man lovgiver om noget, som der i det praktiske Liv ikke var Trang til at have Lovgivning om. Og den Kendsgerning, at der er kommet en Lovgivning, som ikke er fremkaldt af Livet selv, bør man maaske drage Lære af; Loven kan give Rammer for Livet, men Loven kan aldrig skabe Livet. Og det er jo ikke saadan, at der er vist Ligegyldighed for Sagen hverken fra Forkæmpernes Side eller fra Pressens Side; der har været Oplysninger og Artikler i næsten alle Dagblade, der er bleven afholdt Møder om Spørgsmaalet, og Ministeriet gik stærkt ind for Tanken; der dannedes en Landsorganisation, man udgav et Blad o. s. v. Men Resultatet af Anstrengelserne, det forekommer det mig, tegner sig tydeligst i Valgresultatet i Aar fra Randers, hvor selve Landsorganisationens Formand ikke blev genvalgt, fordi det ikke var muligt at stampe mere end 10 pCt. af Vælgerne frem.

Vi maa derfor mene, at den Vej, den højtærede Minister her foreslaar, ikke fører til det tilsigtede Resultat: en levende Vekselvirkning mellem Hjem og Skole, men derimod meget vel kan føre til, at det kun bliver de allermost organisationsvrije eller Kvarulanterne, der, til Skade for Skolens Udvikling og rolige Arbejde, vil holde Institutionen oppe. Da det imidlertid er min og mit Partis Overbevisning, at den højtærede Undervisningsminister ligesom vi meget ønsker at give Forældre-kredsene den størst mulige Indflydelse paa Skolen og dens Arbejde, en Indflydelse, der selvfølgelig ikke maa være hindrende for Lærernes Frihed til selvstændigt at gaa de Veje, de mener bør gaas for at naa Skolens Maal, er vi villige til i det kommende Udvalg at drøfte andre Veje. Hvilke Veje der kan tænkes, skal jeg ikke her nærmere præcisere, men udelukket er det vel ikke, at Spørgsmaalet om en Revision af Skolens Styrelsesformer, gaaende ud paa mere direkte Forbindelse, mere Forenkling og Sikring af Forældrerepræsentationen, er en Vej, som vil være saare nærliggende. Men, som sagt, vi er rede til fordomsfrit at drøfte Spørgsmaalet.

Den anden Ændring af Loven, som Ministeren foreslaar, maa vi paa Forhaand afgjort nære store Betænkeligheder ved. Ved Lovens Vedtagelse her i Rigsdagen var en af Hovedbetingelserne for Tilslutning fra vor Side den, at det bestemt sikredes, at Amtsskolekonsulentstillingen virke-

lig blev det, som Navnet udtrykker, en Raad-giver for Lærerne og for Skolemyndighederne, men kun naar Raadet tiltrængtes, og kun naar der anmodedes derom. Da der, før Lovens Vedtagelse i dette høje Ting, fra visse Sider, ogsaa inden for mit Parti, næredes Tvivl om, at Ordlyden afgav denne Sikring, afkrævede jeg den daværende Undervisningsminister et Svar paa det Spørgsmaal, om en Skoledirektion i Henhold til Loven kunde give en almindelig Beføjelse til Amtsskolekonsulenten til paa Omgang at aflægge Besøg ved Amtets Skoler. Jeg mente afgjort, at Loven ikke hjemlede denne Adgang, og den højtærede Ministers Svar faldt fuldstændig sammen med min Opfattelse.

Ikke desto mindre kom der, da Loven skulde føres ud i det praktiske Liv, en anden Fortolkning fra Ministeriet, og vi saa Loven blive udført lige stik imod det, der var Meningen herinde. Jeg har tidligere omtalt, at en enkelt Skoledirektion endog udstyrede Konsulenten med Visitatsmyndighed, et Forhold, som jeg paatalte, og som den højtærede Minister saa vidt jeg ved har faaet rettet, hvad jeg takker for. Men jeg tror, at det netop er den Fortolkning af Loven, som tillige med en anden ministeriel Fortolkning i nogen Grad har skabt de Kalamiteter, som Ministeren nu søger at forhindre.

Alle de, der har medvirket ved Lovens Gennemførelse, og alle de, der deltog i Forhandlingerne forud for denne, ved, at naar det udtrykkeligt blev fastslaaet i Loven, at det skulde være en af de Amtsraadskredsens virkende Lærere, der skulde udnævnes, laa der ikke bag denne Bestemmelse blot et Ønske om at skaffe Amtsskolekonsulenten en Bopæl, men om, at det skulde være en Person, der ikke blot havde virket i Folkeskolen, men fremdeles virkede der. Hvis der bag Bestemmelsen kun laa Ønsket om, at det skulde være en af Folkeskolens Folk, var det aldeles unødvendigt — ja, jeg vil sige endda forkert — at kræve ikke blot, at han skulde have virket mindst 10 Aar i Folkeskolen, men ogsaa at det absolut skulde være en i Kredsen boende.

Jeg vil for Resten sige, at hvis det her forelagte Lovforslag vedtages, forekommer det mig absurd at kræve den Bestemmelse opretholdt, at den, der udnævnes til Amtsskolekonsulent, skal være en i Amtsraadskredsens virkende Lærer. Det maa være nok, at det skal være en, der har virket i Folkeskolen i en Aarrække, og saa